

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

STANOVISKA

Povyšování a odměňování příslušníků bezpečnostních sborů

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003
Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních
sborů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk
399), s právem EU

Informační podklad č. 0399
březen 2019
autor: Eva Sochorová

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Povyšování a odměňování příslušníků bezpečnostních sborů	Typ řady: online
Autor: Sochorová, E.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 0399	První vydání řady: říjen 1998
Datum: březen 2019	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Klíčová slova: odměňování; bezpečnostní sbory; zákaz diskriminace; rovné zacházení	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Práce slouží výhradně pro poslance a senátory Parlamentu České republiky.
Zveřejňování je možné jen se souhlasem Parlamentního institutu a autora.

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 399), s právem EU

Úvod:

Návrh zákona mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Za příslušníky bezpečnostních sborů se dle § 1 odst. 1) tohoto zákona považují příslušníci Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace.

Obsahem návrhu jsou tyto změny:

1. Zavádí se oprávnění ředitele bezpečnostního sboru udělit vyšší hodnostní označení „in memoriam“ nebo bývalému příslušníkovi;
2. Ruší se mechanismus výpočtu stupnice základních tarifů v tarifních třídách a tarifních stupních, jímž je vláda vázána při vydávání nařízení, které stupnici základních tarifů určuje. Obecně se stanoví zachování principu zásluhovosti při vydání stupnice základních tarifů;
3. Zavádí se vyplácení odměny po dosažení požadované délky služebního poměru;
4. Ruší se zahrnutí příplatku za službu v zahraničí a odměn do celkového hrubého služebního příjmu, na jehož základě se stanoví výše výsluhových nároků.

Stanovisko PI:

Z hlediska unijního práva se navrhované úpravy v bodě 2.- 4. týkají normy primárního práva EU, která zakotvuje zásadu stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci (článek 157 SFEU).

Tato zásada je blíže rozvedena ve:

- *směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání*¹
- *směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ*² a
- *směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání*.³ Tato směrnice zakazuje další formy diskriminace v zaměstnání a povolání, např. na základě náboženského vyznání či víry, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace. Směrnice se týká i podmínek odměňování

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání je dostupná na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1493817381319&uri=CELEX:32006L0054>

² Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ je dostupná na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1493818676811&uri=CELEX:32000L0043>

³ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání je dostupná na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1493818062570&uri=CELEX:32000L0078>

v zaměstnání, přičemž se vztahuje na všechny osoby ve veřejném i soukromém sektoru, včetně veřejných subjektů.

Zásada rovného postavení v zaměstnání a zákaz diskriminace vyplývá i z judikatury SDEU, jenž se ve své rozhodovací činnosti zabýval především otázkami rovnosti v oblasti odměňování a zásadou stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci. Ve věci C-381/99⁴ stanovil SDEU následující kritéria pro posuzování práce stejné hodnoty:

- a) Povaha činností, které jsou zaměstnanci svěřeny v rámci jeho pracovní náplně;
- b) Kvalifikační předpoklady pro výkon práce;
- c) Pracovní podmínky.

V oblasti odměňování za stejnou nebo rovnocennou práci navíc judikatura SDEU⁵ uznává tzv. princip jednoho zdroje, podle něhož povinným subjektem, jenž musí zajišťovat rovné odměňování, není pouze vlastní zaměstnavatel, ale také subjekt, jenž je za nerovnost odpovědný a může rovné zacházení zajistit. U zaměstnanců ve veřejné správě je tímto subjektem stát. Zaměstnanci ve veřejné správě, kteří jsou všichni odměňováni z jednoho zdroje – ze státního rozpočtu, musí být proto z pohledu rovného odměňování posuzováni společně. Lze předpokládat, že odměňování příslušníků bezpečnostních sborů bude i nadále postaveno na obdobném principu, na jakém je aktuálně založeno odměňování všech zaměstnanců ve veřejné správě, tj. fixní plat (dle platových tříd) + pohyblivá složka + příplatky + případné odměny.

Zrušení mechanismu výpočtu stupnice základních tarifů, jímž je vláda vázána při vydávání nařízení; zavedení vyplácení odměny po dosažení požadované délky služebního poměru; a zrušení zahrnutí příplatku za službu v zahraničí a odměn do celkového hrubého služebního příjmu, na jehož základě se stanoví výše výsluhových nároků; nejsou obecně v rozporu s právem EU za předpokladu, že platy příslušníků bezpečnostních sborů budou ve vládním nařízení stanoveny v souladu s výše uvedenými zásadami rovného postavení v zaměstnání či povolání a zákazu diskriminace zakotvenými v právu EU.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU, nicméně odměňování příslušníků bezpečnostních sborů podle vládního nařízení musí být v souladu se zásadou rovného postavení v zaměstnání (včetně rovnosti odměňování) zakotvenou na úrovni EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflektuje eventuelní pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 26. června 2001, věc C-381/99, Susanna Brunnhofer v Bank der österreichischen Postsparkasse AG, dostupný na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61999CJ0381>

⁵ Např. Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 2002, věc C-320/00, A. G. Lawrence and Others v Regent Office Care Ltd, Commercial Catering Group and Mitie Secure Services Ltd., dostupný na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62000CJ0320>